KONVENCIJA DĖL SPECIALIŲJŲ MISIJŲ*

Valstybės, šios Konvencijos Šalys,

prisimindamos, kad specialiosioms misijoms visada būdavo suteikiamas specialus režimas;

atsižvelgdamos į Jungtinių Tautų Chartijos tikslus ir principus dėl valstybių suverenios lygybės, tarptautinės taikos ir saugumo palaikymo bei draugiškų santykių ir bendradarbiavimo tarp valstybių plėtojimo;

prisimindamos, kad specialiųjų misijų klausimo svarba buvo pripažinta Jungtinių Tautų konferencijoje dėl diplomatinių santykių ir imunitetų ir 1961 m. balandžio 10 d. konferencijos priimtoje I rezoliucijoje;

atsižvelgdamos į tai, kad Jungtinių Tautų konferencija dėl diplomatinių santykių ir imunitetų priėmė Vienos konvenciją dėl diplomatinių santykių, kuri buvo pateikta pasirašyti 1961 m. balandžio 18 d.;

atsižvelgdamos į tai, kad Jungtinių Tautų konferencija dėl konsulinių santykių priėmė Vienos konvenciją dėl konsulinių santykių, kuri buvo pateikta pasirašyti 1963 m. balandžio 24 d.;

tikėdamos, kad tarptautinė konvencija dėl specialiųjų misijų papildytų tas dvi konvencijas ir padėtų plėtoti draugiškus valstybių, kokios bebūtų jų konstitucinės ir socialinės sistemos, santykius;

suprasdamos, kad su specialiosiomis misijomis susijusių privilegijų ir imunitetų tikslas yra ne suteikti asmenims naudos, bet užtikrinti, kad valstybei atstovaujančių specialiųjų misijų funkcijos būtų veiksmingai vykdomos;

patvirtindamos, kad paprotinės tarptautinės teisės normos ir toliau reglamentuoja klausimus, kurių nereglamentuoja šios Konvencijos nuostatos,

s u s i t a r ė:

1 STRAIPSNIS
SĄVOKŲ VARTOJIMAS

Šioje Konvencijoje:

a) „specialioji misija“ – valstybei atstovaujanti laikina misija, vienos valstybės siunčiama į kitą valstybę šios sutikimu, kad su ja spręstų konkrečius klausimus ar atliktų su ja susijusią kokią nors konkrečią užduotį;

b) „nuolatinė diplomatinė atstovybė“ – diplomatinė atstovybė, kaip apibūdinta Vienos konvencijoje dėl diplomatinių santykių;

c) „konsulinė įstaiga“ – bet kuris generalinis konsulatas, konsulatas, vicekonsulatas ar konsulinė agentūra;

d) „specialiosios misijos vadovas“ – asmuo, siunčiančios valstybės įgaliotas eiti šias pareigas;

e) „siunčiančios valstybės atstovas specialiojoje misijoje“ – bet kuris asmuo, kuriam siunčianti valstybė suteikė šį statusą;

f) „specialiosios misijos nariai“ – specialiosios misijos vadovas, siunčiančios valstybės atstovai specialiojoje misijoje ir specialiosios misijos personalo nariai;

g) „specialiosios misijos personalo nariai“ – specialiosios misijos diplomatinio personalo, administracinio ir techninio personalo ir aptarnaujančio personalo nariai;

h) „diplomatinio personalo nariai“ – specialiosios misijos personalo nariai, turintys diplomatinį rangą specialiosios misijos tikslais;

i) „administracinio ir techninio personalo nariai“ – specialiosios misijos personalo nariai, samdomi specialiosios misijos administracinei ir techninei tarnybai;

* Konvencija įsigaliojo 1985 m. birželio 21 d.

j) „aptarnaujančio personalo nariai“ – specialiosios misijos personalo nariai, samdomi kaip ūkio darbuotojai ar panašiems darbams;

k) „privatus aptarnaujantis personalas“ – asmenys, samdomi tik specialiosios misijos narių privataus namų ūkio tarnybai.

2 STRAIPSNIS
SPECIALIOSIOS MISIJOS SIUNTIMAS

Valstybė specialiąją misiją į kitą valstybę gali siųsti iš anksto diplomatiniais arba kitais sutartais ar abipusiškai priimtinais kanalais gavusi šios sutikimą.

3 STRAIPSNIS
SPECIALIOSIOS MISIJOS FUNKCIJOS

Specialiosios misijos funkcijos nustatomos abipusiu siunčiančios ir priimančios valstybės sutarimu.

4 STRAIPSNIS
TOS PAČIOS SPECIALIOSIOS MISIJOS SIUNTIMAS Į DVI AR DAUGIAU VALSTYBIŲ

Valstybė, norinti siųsti tą pačią specialiąją misiją į dvi ar daugiau valstybių, apie tai praneša kiekvienai priimančiai valstybei, siekdama gauti tos valstybės sutikimą.

5 STRAIPSNIS
JUNGTINĖS DVIEJŲ AR DAUGIAU VALSTYBIŲ SPECIALIOSIOS MISIJOS SIUNTIMAS

Dvi ar daugiau valstybių, norinčios į kitą valstybę siųsti jungtinę specialiąją misiją, apie tai praneša priimančiai valstybei, siekdamos gauti tos valstybės sutikimą.

6 STRAIPSNIS
DVIEJŲ AR DAUGIAU VALSTYBIŲ SPECIALIŲJŲ MISIJŲ SIUNTIMAS BENDRO INTERESO KLAUSIMUI SPRĘSTI

Dvi ar daugiau valstybių gali kiekviena tuo pačiu metu siųsti specialiąją misiją į kitą valstybę, remdamosi pagal 2 straipsnį gautu šios valstybės sutikimu, kad kartu visų šių valstybių sutarimu spręstų kokį nors joms bendro intereso klausimą.

7 STRAIPSNIS
DIPLOMATINIŲ AR KONSULINIŲ SANTYKIŲ NEBUVIMAS

Diplomatiniai ar konsuliniai santykiai nėra būtini tam, kad būtų siunčiama ar priimama specialioji misija.

8 STRAIPSNIS
SPECIALIOSIOS MISIJOS NARIŲ SKYRIMAS

Atsižvelgdama į 10, 11 ir 12 straipsnių nuostatas, siunčianti valstybė gali laisvai skirti specialiosios misijos narius, pateikusi priimančiai valstybei visą reikalingą informaciją apie specialiosios misijos dydį ir sudėtį, visų pirma asmenų, kuriuos ji ketina skirti, pavardes bei vardus

ir pareigas. Priimanti valstybė gali nesutikti priimti specialiosios misijos tokio dydžio, kuris jai atrodo nepagrįstas atsižvelgiant į aplinkybes ir sąlygas priimančioje valstybėje bei tos konkrečios misijos reikmes. Ji taip pat gali, nenurodydama motyvų, nesutikti priimti bet kurio asmens kaip specialiosios misijos nario.

9 STRAIPSNIS
SPECIALIOSIOS MISIJOS SUDĖTIS

1. Specialioji misija susideda iš vieno ar daugiau siunčiančios valstybės atstovų, iš kurių siunčianti valstybė gali skirti vadovą. Ją taip pat gali sudaryti diplomatinis personalas, administracinis ir techninis personalas ir aptarnaujantis personalas.

2. Kai į specialiosios misijos sudėtį įtraukiami nuolatinės diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos priimančioje valstybėje nariai, kartu su privilegijomis ir imunitetais, suteikiamais pagal šią Konvenciją, jie išlaiko savo privilegijas ir imunitetus kaip savo nuolatinės diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos nariai.

10 STRAIPSNIS
SPECIALIOSIOS MISIJOS NARIŲ PILIETYBĖ

1. Siunčiančios valstybės atstovai specialiojoje misijoje ir jos diplomatinio personalo nariai iš principo turėtų būti siunčiančios valstybės piliečiai.

2. Priimančios valstybės piliečiai negali būti skiriami į specialiąją misiją, išskyrus šios valstybės sutikimu, kuris gali būti bet kada atšauktas.

3. Priimanti valstybė gali pasilikti šio straipsnio 2 dalyje nustatytą teisę trečiosios valstybės piliečių, kurie nėra ir siunčiančios valstybės piliečiai, atžvilgiu.

11 STRAIPSNIS
PRANEŠIMAI

1. Priimančios valstybės užsienio reikalų ministerijai ar tokiai kitai tos valstybės institucijai, dėl kurios gali būti susitarta, pranešama apie:

a) specialiosios misijos sudėtį ir bet kuriuos vėlesnius jos pakeitimus;

b) misijos narių atvykimą ir galutinį išvykimą bei jų funkcijų misijoje pabaigą;

c) bet kurio asmens, vykstančio kartu su misijos nariu, atvykimą ir galutinį išvykimą;

d) priimančioje valstybėje gyvenančių asmenų, kaip misijos narių ar privataus aptarnaujančio personalo, priėmimą dirbti ir atleidimą;

e) specialiosios misijos vadovo paskyrimą arba, jei jo nėra, 14 straipsnio 1 dalyje nurodyto atstovo ir juos pavaduojančių asmenų paskyrimą;

f) specialiosios misijos užimamų patalpų ir privataus būsto, kuriems taikomas neliečiamumas pagal 30, 36 ir 39 straipsnius, vietą, taip pat bet kurią kitą informaciją, kurios gali prireikti tokioms patalpoms ar būstui atpažinti.

2. Išskyrus atvejus, kai tai neįmanoma, apie atvykimą ir galutinį išvykimą turi būti pranešama iš anksto.

12 STRAIPSNIS
ASMENYS, PASKELBTI *PERSONA NON GRATA* ARBA NEPAGEIDAUJAMAIS

1. Priimanti valstybė gali bet kada ir nepaaiškindama savo sprendimo pranešti siunčiančiai valstybei, kad kuris nors siunčiančios valstybės atstovas specialiojoje misijoje ar jos diplomatinio personalo narys yra *persona non grata* arba kad bet kuris kitas misijos personalo narys yra

nepageidaujamas. Visais tokiais atvejais siunčianti valstybė atitinkamai atšaukia atitinkamą asmenį arba nutraukia jo funkcijas misijoje. Asmuo gali būti paskelbtas *persona non grata* arba nepageidaujamu iki jo atvykimo į priimančios valstybės teritoriją.

2. Jei siunčianti valstybė atsisako vykdyti savo įsipareigojimus pagal šio straipsnio 1 dalį arba per protingą terminą jų neįvykdo, priimanti valstybė gali atsisakyti pripažinti atitinkamą asmenį specialiosios misijos nariu.

13 STRAIPSNIS
SPECIALIOSIOS MISIJOS FUNKCIJŲ PRADŽIA

1. Specialioji misija savo funkcijas pradeda, kai tik misija užmezga oficialius ryšius su priimančios valstybės užsienio reikalų ministerija ar tokia kita tos valstybės institucija, dėl kurios gali būti susitarta.

2. Specialiosios misijos funkcijų pradžia nepriklauso nuo to, ar misiją pristatė, ar nepristatė siunčiančios valstybės nuolatinė diplomatinė atstovybė, arba nuo kredencialų ar įgaliojamųjų raštų įteikimo.

14 STRAIPSNIS
ĮGALIOJIMAI VEIKTI SPECIALIOSIOS MISIJOS VARDU

1. Specialiosios misijos vadovas arba, jei siunčianti valstybė nepaskyrė vadovo, vienas iš siunčiančios valstybės paskirtų atstovų turi įgaliojimus veikti specialiosios misijos vardu ir siųsti pranešimus priimančiai valstybei. Priimanti valstybė pranešimus dėl specialiosios misijos tiesiogiai arba per nuolatinę diplomatinę atstovybę siunčia misijos vadovui arba, jei jis nepaskirtas, pirmiau nurodytam atstovui.

2. Tačiau siunčianti valstybė, specialiosios misijos vadovas arba, jei jis nepaskirtas, šio straipsnio 1 dalyje nurodytas atstovas gali įgalioti bet kurį specialiosios misijos narį pavaduoti specialiosios misijos vadovą ar pirmiau minėtą atstovą arba atlikti tam tikrus veiksmus misijos vardu.

15 STRAIPSNIS
PRIIMANČIOS VALSTYBĖS INSTITUCIJA, SU KURIA TVARKOMI OFICIALŪS REIKALAI

Visi siunčiančios valstybės specialiajai misijai patikėti oficialūs reikalai su priimančia valstybe tvarkomi su priimančios valstybės užsienio reikalų ministerija ar per ją arba su tokia kita tos valstybės institucija, dėl kurios gali būti susitarta.

16 STRAIPSNIS
PIRMUMO TVARKOS TAISYKLĖS

1. Kai priimančios valstybės arba trečiosios valstybės teritorijoje susitinka dvi ar daugiau specialiųjų misijų, misijų pirmumo tvarka, jei nėra specialaus susitarimo, nustatoma pagal valstybės, kurios teritorijoje tos misijos susitinka, protokole vartojama tų valstybių pavadinimų abėcėlės tvarka.

2. Dviejų ar daugiau misijų, susitinkančių iškilminga ar oficialia proga, pirmumo tvarką reglamentuoja priimančioje valstybėje galiojantis protokolas.

3. Tos pačios misijos narių pirmumo tvarka yra tokia, kokia buvo pranešta priimančiai valstybei arba trečiajai valstybei, kurios teritorijoje susitinka dvi ar daugiau specialiųjų misijų.

17 STRAIPSNIS
SPECIALIOSIOS MISIJOS BŪSTINĖ

1. Specialioji misija turi savo būstinę atitinkamų valstybių sutartoje vietovėje.

2. Jei susitarimo nėra, specialioji misija savo būstinę turi vietovėje, kurioje yra priimančios valstybės užsienio reikalų ministerija.

3. Jei specialioji misija atlieka savo funkcijas įvairiose vietovėse, atitinkamos valstybės gali susitarti, kad ji turi turėti daugiau kaip vieną būstinę, iš kurių vieną jos gali pasirinkti pagrindine būstine.

18 STRAIPSNIS
SPECIALIŲJŲ MISIJŲ SUSITIKIMAS TREČIOSIOS VALSTYBĖS TERITORIJOJE

1. Dviejų ar daugiau valstybių specialiosios misijos gali susitikti trečiosios valstybės teritorijoje tik gavusios šios valstybės aiškų sutikimą, o ši pasilieka teisę jį atšaukti.

2. Duodama sutikimą, trečioji valstybė gali nustatyti sąlygas, kurių turi laikytis siunčiančios valstybės.

3. Trečioji valstybė siunčiančių valstybių atžvilgiu prisiima priimančios valstybės teises ir pareigas tokiu mastu, kokį ji nurodo duodama savo sutikimą.

19 STRAIPSNIS
SPECIALIOSIOS MISIJOS TEISĖ NAUDOTI SIUNČIANČIOS VALSTYBĖS VĖLIAVĄ IR HERBĄ

1. Specialioji misija turi teisę naudoti siunčiančios valstybės vėliavą ir herbą misijos patalpose, taip pat ant transporto priemonių, kai jos naudojamos oficialiais reikalais.

2. Naudojantis šio straipsnio suteikiama teise, turi būti atsižvelgiama į priimančios valstybės įstatymus, kitus teisės aktus ir įprastą praktiką.

20 STRAIPSNIS
SPECIALIOSIOS MISIJOS FUNKCIJŲ PABAIGA

1. Specialiosios misijos funkcijos baigiasi, *inter alia*:

a) atitinkamų valstybių susitarimu;

b) specialiajai misijai atlikus užduotį;

c) pasibaigus specialiajai misijai skirtam laikui, jei jis aiškiai nepratęsiamas;

d) siunčiančiai valstybei pranešus, kad ji baigia ar atšaukia specialiąją misiją;

e) priimančiai valstybei pranešus, kad ji mano, jog specialioji misija baigta.

2. Siunčiančios valstybės ir priimančios valstybės diplomatinių ar konsulinių santykių nutraukimas savaime nereiškia tokio nutraukimo metu esamų specialiųjų misijų pabaigos.

21 STRAIPSNIS
VALSTYBĖS VADOVO IR AUKŠTO RANGO ASMENŲ STATUSAS

1. Siunčiančios valstybės vadovas, kai jis vadovauja specialiajai misijai, priimančioje valstybėje ar trečiojoje valstybėje naudojasi lengvatomis, privilegijomis ir imunitetais, pagal tarptautinę teisę suteikiamais valstybių vadovams oficialaus vizito metu.

2. Vyriausybės vadovas, užsienio reikalų ministras ar kiti aukšto rango asmenys, kai jie dalyvauja siunčiančios valstybės specialiojoje misijoje, priimančioje valstybėje ar trečiojoje

valstybėje, be to, kas jiems suteikiama pagal šią Konvenciją, naudojasi lengvatomis, privilegijomis ir imunitetais, suteikiamais pagal tarptautinę teisę.

22 STRAIPSNIS
BENDRO POBŪDŽIO LENGVATOS

Priimanti valstybė specialiajai misijai sudaro sąlygas, reikalingas jos funkcijoms atlikti, atsižvelgdama į specialiosios misijos pobūdį ir užduotį.

23 STRAIPSNIS
PATALPOS IR BŪSTAS

Priimanti valstybė padeda specialiajai misijai, jei ji to prašo, įsigyti reikalingas patalpas ir tinkamą būstą jos nariams.

24 STRAIPSNIS
ATLEIDIMAS NUO MOKESČIŲ UŽ SPECIALIOSIOS MISIJOS PATALPAS

1. Tiek, kiek tai suderinama su specialiosios misijos atliekamų funkcijų pobūdžiu ir trukme, siunčianti valstybė ir specialiosios misijos nariai, veikiantys misijos vardu, atleidžiami nuo visų nacionalinių, regioninių ir vietinių rinkliavų ir mokesčių už specialiosios misijos užimamas patalpas, išskyrus mokesčius už suteiktas konkrečias paslaugas.

2. Atleidimas nuo šiame straipsnyje nurodyto apmokestinimo netaikomas rinkliavoms ir mokesčiams, kuriuos pagal priimančios valstybės teisę moka asmenys, sudarantys sutartis su siunčiančia valstybe ar specialiosios misijos nariu.

25 STRAIPSNIS
PATALPŲ NELIEČIAMUMAS

1. Patalpos, kuriose pagal šią Konvenciją yra įsikūrusi specialioji misija, yra neliečiamos. Į šias patalpas negali įeiti priimančios valstybės atstovai, išskyrus atvejus, kai jie tai daro specialiosios misijos vadovo arba prireikus siunčiančios valstybės nuolatinės diplomatinės atstovybės vadovo, akredituoto priimančioje valstybėje, sutikimu. Toks sutikimas gali būti numanomas gaisro ar kitos didelės nelaimės atveju, kai kyla didelė grėsmė visuomenės saugumui, ir tik tuo atveju, jei nebuvo galima gauti aiškaus specialiosios misijos vadovo arba tam tikrais atvejais nuolatinės atstovybės vadovo sutikimo.

2. Priimanti valstybė privalo imtis visų reikiamų priemonių, kad specialiosios misijos patalpos būtų apsaugotos nuo bet kokio įsiveržimo ar žalos padarymo ir kad nebūtų trikdoma misijos rimtis ar žeminama jos garbė.

3. Specialiosios misijos patalpos, jų baldai, kitas specialiosios misijos veiklai naudojamas turtas ir jos transporto priemonės turi imunitetą nuo kratos, rekvizicijos, arešto ir vykdomųjų veiksmų.

26 STRAIPSNIS
ARCHYVŲ IR DOKUMENTŲ NELIEČIAMUMAS

Specialiosios misijos archyvai ir dokumentai visais atvejais ir kur jie bebūtų yra neliečiami. Prireikus jie turėtų būti pažymėti matomais išoriniais atpažinimo ženklais.

27 STRAIPSNIS

JUDĖJIMO LAISVĖ

Atsižvelgdama į savo įstatymus ir kitus teisės aktus dėl zonų, į kurias atvykti dėl nacionalinio saugumo priežasčių yra draudžiama arba atvykimas reguliuojamas, priimanti valstybė savo teritorijoje visiems specialiosios misijos nariams užtikrina tokią judėjimo ir keliavimo laisvę, kokia yra reikalinga specialiosios misijos funkcijoms atlikti.

28 STRAIPSNIS
SUSIŽINOJIMO LAISVĖ

1. Priimanti valstybė leidžia ir saugo specialiosios misijos laisvą susižinojimą visais oficialiais reikalais. Susisiekdama su siunčiančios valstybės vyriausybe, jos diplomatinėmis atstovybėmis, konsulinėmis įstaigomis ir kitomis specialiosiomis misijomis ar tos pačios misijos padaliniais, kur jie bebūtų, specialioji misija gali naudotis visomis tinkamomis priemonėmis, įskaitant kurjerius ir koduotus ar šifruotus pranešimus. Tačiau radijo siųstuvus specialioji misija gali įsirengti ir naudoti tik priimančiai valstybei sutikus.

2. Specialiosios misijos oficiali korespondencija yra neliečiama. Oficiali korespondencija – tai visa korespondencija, susijusi su specialiąja misija ir jos funkcijomis.

3. Ten, kur tai tinka, specialioji misija naudoja siunčiančios valstybės nuolatinės diplomatinės atstovybės ryšio priemones, įskaitant diplomatinį paštą ir kurjerį.

4. Specialiosios misijos diplomatinio pašto negalima atidaryti ar sulaikyti.

5. Diplomatinio pašto valizos turi būti pažymėtos joms būdingais aiškiais išoriniais ženklais, o jose gali būti tik dokumentai ar daiktai, skirti oficialiam specialiosios misijos naudojimui.

6. Specialiosios misijos kurjerį, kuriam išduodamas oficialus jo statusą patvirtinantis ir diplomatinio pašto valizų skaičių nurodantis dokumentas, jam atliekant savo funkcijas, saugo priimanti valstybė. Kurjeris taip pat naudojasi asmens neliečiamybe, jo negalima suimti ar kitaip sulaikyti.

7. Siunčianti valstybė ar specialioji misija gali skirti specialiosios misijos *ad hoc* kurjerius. Tokiais atvejais taip pat taikomos šio straipsnio 6 dalies nuostatos, išskyrus tai, kad šioje dalyje minimi imunitetai nebetaikomi, kai *ad hoc* kurjeris gavėjui jau yra pristatęs jam patikėtą specialiosios misijos valizą.

8. Specialiosios misijos diplomatinis paštas gali būti patikėtas laivo kapitonui ar komercinio orlaivio įgulos vadui, jei jie vyksta į numatytą uostą ar oro uostą, atvykimui į kurį yra duotas leidimas. Kapitonui ar vadui išduodamas oficialus dokumentas, kuriame nurodomas diplomatinį paštą sudarančių valizų skaičius, tačiau jie nėra laikomi specialiosios misijos kurjeriais. Pagal susitarimą su atitinkamomis institucijomis, specialioji misija gali pasiųsti vieną iš savo narių tiesiogiai ir laisvai pasiimti valizos iš laivo kapitono ar orlaivio įgulos vado.

29 STRAIPSNIS
ASMENS NELIEČIAMUMAS

Siunčiančios valstybės atstovai specialiojoje misijoje ir jos diplomatinio personalo nariai yra neliečiami. Jie jokiu būdu negali būti suimami ar sulaikomi. Priimanti valstybė turi jiems rodyti deramą pagarbą ir imasi visų atitinkamų priemonių, kad užkirstų kelią bet kokiam kėsinimuisi į jų asmenį, laisvę ar orumą.

30 STRAIPSNIS
PRIVATAUS BŪSTO NELIEČIAMUMAS

1. Siunčiančios valstybės atstovų specialiojoje misijoje ir jos diplomatinio personalo narių privačiam būstui teikiamas toks pats neliečiamumas ir apsauga kaip ir specialiosios misijos patalpoms.

2. Jų raštai, korespondencija ir, išskyrus tai, kas numatyta 31 straipsnio 4 dalyje, jų turtas yra taip pat neliečiami.

31 STRAIPSNIS
IMUNITETAS JURISDIKCIJOS ATŽVILGIU

1. Siunčiančios valstybės atstovai specialiojoje misijoje ir jos diplomatinio personalo nariai naudojasi imunitetu priimančios valstybės baudžiamosios jurisdikcijos atžvilgiu.

2. Jie taip pat naudojasi imunitetu priimančios valstybės civilinės ir administracinės jurisdikcijos atžvilgiu, išskyrus:

a) turtinius ieškinius, susijusius su privačiu nekilnojamuoju turtu, esančiu priimančios valstybės teritorijoje, jeigu atitinkamas asmuo nevaldo jo siunčiančios valstybės vardu misijos tikslams;

b) ieškinius dėl paveldėjimo, su kuriais atitinkamas asmuo kaip vykdytojas, administratorius, paveldėtojas ar įpėdinis yra susiję kaip privatus asmuo, o ne siunčiančios valstybės vardu;

c) ieškinius, susijusius su atitinkamo asmens ne pagal savo oficialias funkcijas priimančioje valstybėje vykdoma profesine ar komercine veikla;

d) ieškinius dėl žalos, padarytos dėl transporto priemonių, atitinkamo asmens naudojamų ne savo oficialių funkcijų vykdymo metu, sukeltų nelaimingų atsitikimų, atlyginimo.

3. Siunčiančios valstybės atstovai specialiojoje misijoje ir jos diplomatinio personalo nariai neprivalo duoti parodymų kaip liudytojai.

4. Siunčiančios valstybės atstovo specialiojoje misijoje ar jos diplomatinio personalo nario atžvilgiu negali būti imamasi jokių vykdomųjų veiksmų, išskyrus atvejus, nurodytus šio straipsnio 2 dalies a, b, c ir d punktuose, ir jeigu atitinkamų priemonių galima imtis nepažeidžiant asmens ar jo būsto neliečiamumo.

5. Siunčiančios valstybės atstovų specialiojoje misijoje ir jos diplomatinio personalo narių imunitetas jurisdikcijos atžvilgiu neatleidžia jų nuo siunčiančios valstybės jurisdikcijos.

32 STRAIPSNIS
ATLEIDIMAS NUO SOCIALINĖS APSAUGOS TEISĖS AKTŲ REIKALAVIMŲ

1. Atsižvelgiant į šio straipsnio 3 dalies nuostatas, siunčiančios valstybės atstovai specialiojoje misijoje ir jos diplomatinio personalo nariai tarnybos siunčiančiai valstybei atžvilgiu atleidžiami nuo socialinės apsaugos nuostatų reikalavimų, kurie gali galioti priimančioje valstybėje.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytas atleidimas taip pat taikomas asmenims, kuriuos išimtinai privačiai samdo siunčiančios valstybės atstovas specialiojoje misijoje ar jos diplomatinio personalo narys, jeigu:

a) tokie samdomi asmenys nėra priimančios valstybės piliečiai ar jos nuolatiniai gyventojai ir

b) jiems yra taikomos socialinės apsaugos nuostatos, kurios gali galioti siunčiančioje valstybėje ar trečiojoje valstybėje.

3. Siunčiančios valstybės atstovai specialiojoje misijoje ir jos diplomatinio personalo nariai, samdantys asmenis, kuriems netaikomas šio straipsnio 2 dalyje nustatytas atleidimas, laikosi pareigų, kurias darbdaviams numato priimančios valstybės socialinės apsaugos nuostatos.

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytas atleidimas nėra kliūtis savanoriškai dalyvauti priimančios valstybės socialinės apsaugos sistemoje tais atvejais, kai toje valstybėje toks dalyvavimas leidžiamas.

5. Šio straipsnio nuostatos neturi poveikio anksčiau sudarytiems dvišaliams ar daugiašaliams susitarimams dėl socialinės apsaugos ir neužkerta kelio tokius susitarimus sudaryti ateityje.

33 STRAIPSNIS
ATLEIDIMAS NUO RINKLIAVŲ IR MOKESČIŲ

Siunčiančios valstybės atstovai specialiojoje misijoje ir jos diplomatinio personalo nariai atleidžiami nuo visų rinkliavų ir mokesčių – asmeninių ar turtinių, nacionalinių, regioninių ar vietinių, išskyrus:

a) netiesioginius mokesčius, paprastai įskaičiuojamus į prekių ar paslaugų kainą;

b) priimančios valstybės teritorijoje esančio privataus nekilnojamojo turto rinkliavas ir mokesčius, nebent atitinkamas asmuo tą turtą turi siunčiančios valstybės vardu misijos tikslams;

c) priimančios valstybės renkamus paveldimo turto ar paveldėjimo mokesčius, atsižvelgiant į 44 straipsnio nuostatas;

d) pajamų mokesčius už asmenines pajamas, kurių šaltinis yra priimančioje valstybėje, ir kapitalo mokesčius už investicijas į komercinę veiklą priimančioje valstybėje;

e) mokesčius už suteiktas konkrečias paslaugas;

f) registracijos, teismo ar registro mokesčius, hipotekos mokesčius ir žyminį mokestį, atsižvelgiant į 24 straipsnio nuostatas.

34 STRAIPSNIS
ATLEIDIMAS NUO ASMENINIŲ PRIEVOLIŲ

Priimančioji valstybė siunčiančios valstybės atstovus specialiojoje misijoje ir jos diplomatinio personalo narius atleidžia nuo visų asmeninių prievolių, bet kurios viešosios privalomos tarnybos ir karinių prievolių, tokių kaip rekvizavimas, karinės kontribucijos ir kariuomenės postovis.

35 STRAIPSNIS
ATLEIDIMAS NUO MUITŲ IR TIKRINIMO

1. Priimančioji valstybė, kiek leidžia jos priimti įstatymai ir kiti teisės aktai, leidžia įvežti ir atleidžia nuo visų muitų ir panašių mokesčių, išskyrus mokesčius už saugojimą, vežimą ir panašias paslaugas, už:

a) oficialiam specialiosios misijos naudojimui skirtus daiktus;

b) siunčiančios valstybės atstovų specialiojoje misijoje ir jos diplomatinio personalo narių asmeniniam naudojimui skirtus daiktus.

2. Siunčiančios valstybės atstovų specialiojoje misijoje ir jos diplomatinio personalo narių asmeninis bagažas atleidžiamas nuo tikrinimo, nebent būtų rimtų priežasčių manyti, kad jame yra daiktų, kuriems netaikomi šio straipsnio 1 dalyje minimi atleidimai, arba daiktų, kurių įvežimas ar išvežimas yra draudžiamas pagal priimančios valstybės teisę arba kontroliuojamas pagal priimančios valstybės karantino reikalavimus. Tokiais atvejais tikrinimas atliekamas atitinkamam asmeniui ar jo įgaliotam atstovui dalyvaujant.

36 STRAIPSNIS
ADMINISTRACINIS IR TECHNINIS PERSONALAS

Specialiosios misijos administracinio ir techninio personalo nariai naudojasi 29–34 straipsniuose nurodytomis privilegijomis ir imunitetais, išskyrus tai, kad 31 straipsnio 2 dalyje nurodytas imunitetas priimančios valstybės civilinės ir administracinės jurisdikcijos atžvilgiu netaikomas veiksmams, atliktiems ne tuo metu, kai jie ėjo savo pareigas. Jie taip pat pirmo atvykimo į priimančios valstybės teritoriją metu naudojasi 35 straipsnio 1 dalyje minimomis privilegijomis dėl įvežamų daiktų.

37 STRAIPSNIS
APTARNAUJANTIS PERSONALAS

Specialiosios misijos aptarnaujančio personalo nariai naudojasi imunitetu priimančios valstybės jurisdikcijos atžvilgiu dėl veiksmų, atliktų einant savo pareigas, atleidimu nuo rinkliavų ir mokesčių už pajamas, gaunamas einant savo pareigas, ir 32 straipsnyje numatytu atleidimu nuo socialinės apsaugos teisės aktų reikalavimų.

38 STRAIPSNIS
PRIVATUS APTARNAUJANTIS PERSONALAS

Specialiosios misijos narių privatus aptarnaujantis personalas atleidžiamas nuo rinkliavų ir mokesčių už pajamas, gaunamas už savo darbą. Kitais atžvilgiais privilegijomis ir imunitetais jie gali naudotis tik tiek, kiek jiems leidžia priimanti valstybė. Tačiau priimanti valstybė privalo vykdyti savo jurisdikciją tiems asmenims taip, kad nederamai netrukdytų specialiajai misijai atlikti savo funkcijas.

39 STRAIPSNIS
ŠEIMOS NARIAI

1. Siunčiančios valstybės atstovų specialiojoje misijoje ir jos diplomatinio personalo narių šeimos nariai, jei jie yra kartu su tokiais specialiosios misijos nariais, naudojasi 29–35 straipsniuose nurodytomis privilegijomis ir imunitetais, jeigu jie nėra priimančios valstybės piliečiai ar jos nuolatiniai gyventojai.

2. Specialiosios misijos administracinio ir techninio personalo narių šeimos nariai, jei jie yra kartu su tokiais specialiosios misijos nariais, naudojasi 36 straipsnyje nurodytomis privilegijomis ir imunitetais, jeigu jie nėra priimančios valstybės piliečiai ar jos nuolatiniai gyventojai.

40 STRAIPSNIS
PRIIMANČIOS VALSTYBĖS PILIEČIAI IR JOS NUOLATINIAI GYVENTOJAI

1. Išskyrus tai, ką priimanti valstybė gali suteikti kaip papildomas privilegijas ir imunitetus, siunčiančios valstybės atstovai specialiojoje misijoje ir jos diplomatinio personalo nariai, kurie yra priimančios valstybės piliečiai ar jos nuolatiniai gyventojai, naudojasi tik imunitetu jurisdikcijos atžvilgiu ir neliečiamybe dėl oficialių veiksmų, atliktų vykdant savo funkcijas.

2. Kiti specialiosios misijos nariai ir privataus personalo nariai, kurie yra priimančios valstybės piliečiai ar jos nuolatiniai gyventojai, privilegijomis ir imunitetais naudojasi tik tiek, kiek jų jiems suteikia ta valstybė. Tačiau priimanti valstybė privalo vykdyti savo jurisdikciją tiems asmenims taip, kad nederamai netrukdytų specialiajai misijai atlikti savo funkcijas.

41 STRAIPSNIS
IMUNITETO ATSISAKYMAS

1. Siunčianti valstybė gali atsisakyti imuniteto jurisdikcijos atžvilgiu savo atstovams specialiojoje misijoje, jos diplomatinio personalo nariams ir kitiems asmenims, kurie juo naudojasi pagal 36–40 straipsnius.

2. Atsisakymas turi būti visada aiškiai išreikštas.

3. Jei šio straipsnio 1 dalyje nurodyti asmenys inicijuoja bylą, jie negali remtis imunitetu jurisdikcijos atžvilgiu, kai jiems pareiškiamas priešieškinis, tiesiogiai susijęs su pagrindiniu ieškiniu.

4. Imuniteto nuo jurisdikcijos civilinėms ar administracinėms byloms atsisakymas nelaikomas imuniteto nuo teismo sprendimo vykdymo atsisakymu, kuriam yra būtinas atskiras atsisakymas.

42 STRAIPSNIS
VYKIMAS TRANZITU PER TREČIOSIOS VALSTYBĖS TERITORIJĄ

1. Jei siunčiančios valstybės atstovas specialiojoje misijoje ar jos diplomatinio personalo narys vyksta per trečiosios valstybės teritoriją ar joje yra vykdamas atlikti savo funkcijas ar grįždamas į siunčiančią valstybę, trečioji valstybė suteikia jam neliečiamybę ir kitus imunitetus, kurių gali prireikti, kad būtų užtikrintas jo vykimas tranzitu ar grįžimas. Ta pati nuostata taikoma bet kuriems šioje straipsnio dalyje nurodyto asmens kartu su juo vykstantiems šeimos nariams, kurie naudojasi privilegijomis ir imunitetais, nesvarbu, ar jie keliautų su juo, ar atskirai, kad prisijungtų prie jo arba grįžtų į savo šalį.

2. Panašiomis aplinkybėmis kaip tos, kurios nurodytos šio straipsnio 1 dalyje, trečiosios valstybės netrukdo per savo teritoriją vykti tranzitu specialiosios misijos administracinio ir techninio ar aptarnaujančio personalo nariams arba jų šeimos nariams.

3. Oficialiai korespondencijai ir kitiems oficialiems pranešimams tranzito metu, įskaitant užkoduotus ar užšifruotus pranešimus, trečiosios valstybės suteikia tokią pačią laisvę ir apsaugą, kokią pagal šią Konvenciją privalo teikti priimanti valstybė. Atsižvelgdamos į šio straipsnio 4 dalies nuostatas, tranzitu vykstantiems specialiosios misijos kurjeriams ir diplomatiniam paštui jos teikia tokią pačią neliečiamybę ir apsaugą, kokią pagal šią Konvenciją privalo teikti priimanti valstybė.

4. Trečioji valstybė privalo laikytis savo įsipareigojimų dėl šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalyse minimų asmenų tik tuo atveju, jeigu apie tų asmenų, kaip specialiosios misijos narių, jų šeimų narių ar kurjerių, tranzitą ji buvo iš anksto informuota vizos prašyme ar pranešimu ir nepareiškė dėl to jokių prieštaravimų.

5. Trečiųjų valstybių įsipareigojimai pagal šio straipsnio 1, 2 ir 3 dalis taip pat taikomi tose dalyse atitinkamai minimiems asmenims, specialiosios misijos oficialiems pranešimams ir diplomatiniam paštui, kai trečiosios valstybės teritorija naudojamasi dėl *force majeure*.

43 STRAIPSNIS
PRIVILEGIJŲ IR IMUNITETŲ GALIOJIMO TRUKMĖ

1. Kiekvienas specialiosios misijos narys jam suteiktomis privilegijomis ir imunitetais naudojasi nuo to momento, kai jis atvyksta į priimančią valstybę atlikti savo funkcijų specialiojoje misijoje arba, jeigu jis jau yra jos teritorijoje, nuo to momento, kai apie jo paskyrimą pranešama priimančios valstybės užsienio reikalų ministerijai ar tokiai kitai priimančios valstybės institucijai, dėl kurios gali būti susitarta.

2. Specialiosios misijos nario funkcijoms pasibaigus, jo privilegijos ir imunitetai paprastai nustoja galioti, kai jis išvyksta iš priimančios valstybės teritorijos arba kol nepasibaigia protingas terminas, per kurį tai reikia padaryti, bet iki to laiko tebegalioja net ginkluoto konflikto atveju. Tačiau dėl tokio asmens veiksmų, atliktų vykdant savo funkcijas, imuniteto laikas neribojamas.

3. Specialiosios misijos nariui mirus, jo šeimos nariai privilegijomis ir imunitetais, į kuriuos jie turi teisę, naudojasi tol, kol pasibaigia protingas terminas, per kurį jie turi išvykti iš priimančios valstybės teritorijos.

44 STRAIPSNIS
SPECIALIOSIOS MISIJOS NARIO AR JO ŠEIMOS NARIO TURTAS MIRTIES ATVEJU

1. Specialiosios misijos nariui ar su juo esančiam jo šeimos nariui mirus, jei mirusysis nebuvo priimančios valstybės pilietis ar jos nuolatinis gyventojas, priimanti valstybė leidžia išvežti mirusiojo kilnojamąjį turtą, išskyrus bet kurį šalyje įgytą turtą, kurio išvežimas jo mirties metu buvo draudžiamas.

2. Paveldimo turto ir paveldėjimo mokesčiai netaikomi kilnojamajam turtui, kuris priimančioje valstybėje yra tik dėl mirusiojo buvimo joje kaip specialiosios misijos nario ar misijos nario šeimos nario.

45 STRAIPSNIS
GALIMYBĖS IŠVYKTI IŠ PRIIMANČIOS VALSTYBĖS TERITORIJOS IR IŠVEŽTI SPECIALIOSIOS MISIJOS ARCHYVUS

1. Priimanti valstybė, net kilus ginkluotam konfliktui, privalo sudaryti galimybes asmenims, kurie naudojasi privilegijomis ir imunitetais ir nėra priimančios valstybės piliečiai, bei tokių asmenų šeimos nariams, nesvarbu, kokia jų pilietybės, kuo greičiau išvykti. Visų pirma ji privalo prireikus suteikti jiems patiems ir jų turtui reikalingas transporto priemones.

2. Priimanti valstybė privalo sudaryti siunčiančiai valstybei galimybes iš priimančios valstybės teritorijos išvežti specialiosios misijos archyvus.

46 STRAIPSNIS
SPECIALIOSIOS MISIJOS FUNKCIJŲ PABAIGOS PASEKMĖS

1. Specialiosios misijos funkcijoms pasibaigus, priimanti valstybė turi gerbti ir saugoti specialiosios misijos patalpas tol, kol jos yra jai skirtos, taip pat specialiosios misijos turtą ir archyvus. Siunčianti valstybė turtą ir archyvus privalo per protingą terminą išvežti.

2. Jei siunčianti valstybė ir priimanti valstybė nėra užmezgusios diplomatinių ar konsulinių santykių arba yra juos nutraukusios ir jei specialiosios misijos funkcijos pasibaigia, siunčianti valstybė gali, net kilus ginkluotam konfliktui, patikėti specialiosios misijos turtą ir archyvus saugoti priimančiai valstybei priimtinai trečiajai valstybei.

47 STRAIPSNIS
PAGARBA PRIIMANČIOS VALSTYBĖS ĮSTATYMAMS BEI KITIEMS TEISĖS AKTAMS IR SPECIALIOSIOS MISIJOS PATALPŲ NAUDOJIMAS

1. Nepažeidžiant privilegijų ir imunitetų, visų asmenų, kurie naudojasi šiomis privilegijomis ir imunitetais, pareiga pagal šią Konvenciją – gerbti priimančios valstybės įstatymus ir kitus teisės aktus. Taip pat jų pareiga – nesikišti į tos valstybės vidaus reikalus.

2. Specialiosios misijos patalpos neturi būti naudojamos jokiu būdu, nesuderinamu su specialiosios misijos funkcijomis, numatytomis šioje Konvencijoje, kitose bendrosios tarptautinės teisės normose ar kuriuose nors galiojančiuose specialiuose siunčiančios valstybės ir priimančios valstybės tarpusavio susitarimuose.

48 STRAIPSNIS

PROFESINĖ AR KOMERCINĖ VEIKLA

Siunčiančios valstybės atstovai specialiojoje misijoje ir jos diplomatinio personalo nariai priimančioje valstybėje negali verstis jokia profesine ar komercine veikla asmeninei naudai gauti.

49 STRAIPSNIS
NEDISKRIMINAVIMAS

1. Taikant šios Konvencijos nuostatas, valstybės negali būti niekaip diskriminuojamos.

2. Tačiau diskriminavimu nelaikoma:

a) kai priimanti valstybė kurias nors šios Konvencijos nuostatas taiko ribotai dėl tos nuostatos riboto taikymo jos specialiajai misijai siunčiančioje valstybėje;

b) kai valstybės pagal paprotį ar susitarimą iš dalies keičia lengvatų, privilegijų ir imunitetų savo specialiosioms misijoms apimtį, nors dėl tokio pakeitimo ir nesusitarta su kitomis valstybėmis, jeigu tai nėra nesuderinama su šios Konvencijos dalyku bei tikslu ir netrukdo trečiosioms valstybėms naudotis teisėmis ar vykdyti įsipareigojimus.

50 STRAIPSNIS
PASIRAŠYMAS

Ši Konvencija pateikiama pasirašyti visoms valstybėms, Jungtinių Tautų ar kurios nors iš specializuotų agentūrų arba Tarptautinės atominės energijos agentūros narėms ar Tarptautinio Teisingumo Teismo statuto Šalims, ir bet kuriai kitai valstybei, Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos pakviestai tapti šios Konvencijos Šalimi, iki 1970 m. gruodžio 31 d. Jungtinių Tautų būstinėje Niujorke.

51 STRAIPSNIS
RATIFIKAVIMAS

Ši Konvencija turi būti ratifikuota. Ratifikavimo dokumentai deponuojami Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.

52 STRAIPSNIS
PRISIJUNGIMAS

Prie šios Konvencijos gali prisijungti bet kuri 50 straipsnyje minimoms kategorijoms priklausanti valstybė. Prisijungimo dokumentai deponuojami Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.

53 STRAIPSNIS
ĮSIGALIOJIMAS

1. Ši Konvencija įsigalioja trisdešimtą dieną nuo tos dienos, kai Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui deponuojamas dvidešimt antras ratifikavimo ar prisijungimo dokumentas.

2. Kiekvienai valstybei, ratifikavusiai Konvenciją ar prie jos prisijungusiai po dvidešimt antro ratifikavimo ar prisijungimo dokumento deponavimo, Konvencija įsigalioja trisdešimtą dieną nuo tos dienos, kai tokia valstybė deponuoja savo ratifikavimo ar prisijungimo dokumentą.

54 STRAIPSNIS
DEPOZITARO PRANEŠIMAI

Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius visoms bet kuriai iš 50 straipsnyje minimų kategorijų priklausančioms valstybėms praneša:

a) apie šios Konvencijos pasirašymą ir ratifikavimo ar prisijungimo dokumentų deponavimą pagal 50, 51 ir 52 straipsnius;

b) šios Konvencijos įsigaliojimo pagal 53 straipsnį datą.

55 STRAIPSNIS
AUTENTIŠKI TEKSTAI

Šios Konvencijos originalas, kurio tekstai anglų, ispanų, kinų, prancūzų ir rusų kalbomis yra autentiški, deponuojamas Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, o šis jo patvirtintas kopijas siunčia visoms bet kuriai iš 50 straipsnyje minimų kategorijų priklausančioms valstybėms.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti savo atitinkamų Vyriausybių tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šią Konvenciją, pateiktą pasirašyti 1969 m. gruodžio 16 d. Niujorke.

_____